

*Dosarul nr. Ira-1640/2022
(1-21006735-01-Ira-02122022)*

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

20 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

**Iurie DIACONU
Liliana CATAN
Ion GUZUN**

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Cecalenco Denis în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2022, în cauza penală privind-l pe

PALII Serghei XXXXX, *născut la
XXXXX, originar și domiciliat în mun. XXXXX*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.01.2021 - 13.01.2022;

Instanța de apel: 14.02.2022 - 13.09.2022;

Instanța de recurs: 02.12.2022 – 20.01.2023.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Central, din 13 ianuarie 2022, Palii Serghei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.152 alin. (1) Cod penal la 2 (doi) ani închisoare.

În baza art. 90 Cod penal s-a dispus neexecutarea pedepsei stabilită, dacă în termenul de probațiune de 1 (un) an condamnatul Palii Serghei, nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportarea sa va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

A fost admisă integral acțiunea civilă și s-a încasat de la Palii Serghei în beneficiul lui Lozinscaia Galina suma de 3630,42 lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 5000,00 mii lei cu titlu de prejudiciu moral, suma de 5000 (șase mii) lei cu titlu de prejudiciu biologic și suma de 2500,00 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistență juridică, iar în total suma de 16130,42 (șaisprezece mii o sută trei zeci doi) lei.

S-a încasat de la Palii Serghei în contul statului, suma de 448 lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. Pentru a se pronunța cu sentința, instanța de fond a constatat că, Palii Serghei în după amiaza zilei de 05 septembrie 2020, aflându-se în drumul din apropierea garajului ce-i aparține, amplasat în municipiul XXXXX, strada XXXXX, fiind în relații ostile cu cet. Lozinscaia Galina, urmărind scopul de a-i cauza

vătămări corporale, intenționat a lovit-o pe ultima cu pumnii în spate, doborând-o la pământ, în rezultatul căruia fapt, victima Lozinscaia Galina și-a fracturat degetul V de la mâna dreaptă, cauzându-i astfel vătămări corporale medii.

Conform raportului de expertiză judiciară nr.202029D0152 din 12 octombrie 2020, la examinarea medico-legală a documentelor medicale a cet. Lozinscaia Galina a.n.1952, se determină fractura cominutivă a metacarpului V mâna dreaptă (degetul V), care s-a produs prin mecanism de lovire cu sau de obiect contondent, poate data din 05.09.2020, condiționează o dereglare de sănătate de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie. Leziunea corporală depistată a putut fi produsă în rezultatul căderii cu sau fără accelerație.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept* faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.152 alin. (1) Cod penal - *vătămarea intenționată medie a integrității corporale și a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art.151, dar care a fost urmată de dereglare îndelungată a sănătății.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel, avocatul Cecalenco Denis în numele inculpatului Palii Serghei, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi decizii prin care, Palii Serghei să fie achitat în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală.

În motivarea cererii de apel a indicat că:

- instanța de fond nu a dat aprecierea argumentelor apărării ce ține de ordonanța de reluare a urmăririi penale din 30.11.2020 pe care o consideră absolut ilegală, pe faptul respective a depus o plângere în ordinea art. 313 CPP, care a fost conexată la dosarul respective, însă instanța a omis să se pronunțe asupra acesteia;

- procurorul ierarhic superior poate să reia urmărirea penală numai în baza plângerii depusă conform art. 299 CPP, iar acesta poate să reia urmărirea penală numai în cazurile prevăzute la alin. (1) art. 287 CPP. Din logica alin. (2) art. 287 CPP reiese că dacă instanța reia urmărirea penală în conformitate cu art. 313 CPP, înseamnă că procurorul ierarhic superior se conduce de art. 299 CPP, la materialele cauzei nu este nici o plângere în ordinea art. 299 CPP, iar în ordonanța din 30.11.2020 nu este indicat nici un argument care constată afectarea unui viciu fundamental sau constatarea circumstanțelor noi;

- consideră că ordonanța de reluare a urmăririi penale din 30.11.2020 contravine și prevederilor Hotărârii Curții Constituționale al RM nr. 12 din 14.05.2015 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 287 alin. (1) din Codul de procedură penală (reluarea urmăririi penale)";

- după emiterea Ordonanței din 30.11.2020 nu a fost efectuată nici o acțiune procesuală, următorul act procesual fiind ordonanța de punere sub învinuire din 24.12.2020.

- potrivit art. 295 alin. (1) CPP cererea reprezentantului părții vătămate Grosu

Igor urma a fi examinată de procurorul Tatiana Andronic, conducătorul urmăririi penale și nici de cum de procurorul ierarhic superior Serghei Cebotari (f.d. 74), deoarece dosarul penal nu a fost retras de la procurorul Tatiana Andronic, or ordonanța de punere sub o nouă învinuire este semnată de aceiași Tatiana Andronic (f.d. 76);

- la materialele cauzei lipsește careva act al procurorului care avea statut de conducător al urmăririi penale prin care se explică de ce nu a fost acceptată propunerea ofițerului de urmărire penală, or, în conformitate cu prevederile art. 280, 281 CPP procurorul (dacă are statut de conducător al urmăririi penale) pune persoana sub învinuire doar la propunerea ofițerului de urmărire penală. Iar, potrivit alin. (8) art. 285 CPP, dacă constată că nu este cazul să dispună încetarea urmăririi sau a dispus încetarea parțială ori dacă din alte considerente persistă necesitatea continuării procesului penal, procurorul, după caz, restituie cauza penală organului de urmărire penală, cu indicația respectivă, fixând termenul urmăririi penale, sau ia o altă decizie în conformitate cu prezentul cod. Astfel, prevederile citate supra nu au fost respectate de către partea acuzării, întru cât următoarea acțiune procesuală este ordonanța de punere sub învinuire, fără a fi efectuate careva alte acțiuni procesuale cum este prevăzut de CPP;

- la materialele cauzei nu au fost prezentate careva probe care ar dovedi vinovăția lui Palii Serghei, instanța punând la baza sentinței de condamnare doar declarațiile martorilor care au fost analizate și apreciate în favoarea acuzării;

- partea vătămată Lozinschi Galina a declarat printre altele că nu a avut loc o lovitură, dar Palii Serghei a împins-o, adică cu cuvinte literare a bruscat-o, însă instanța din motive neclare a constatat că a avut loc o lovitură, însă ulterior înțelegând că a spus un adevăr în favoarea inculpatului, a început să-și corecteze declarațiile, însă instanța nu a dat apreciere declarațiilor respective;

- careva urmări pe spate, după presupusa bruscătură nu au fost, iar partea vătămată nu a simțit durere în spate, fapt care denotă că Palii Serghei nu a avut intenția de a o lovi pe partea vătămată, or în caz contrar urma să fie careva urme și leziuni;

- partea vătămată a confirmat că nici unul din garaje nu-i aparține ei, unul fiind a lui Palii Serghei, iar a doilea aparține cet. Rotari, astfel nu este clar cine a permis părții vătămate să intre în cooperativa de garaje care este teritoriu privat, și mai mult ca atât, pe teritoriul conex al garajului cet. Palii Serghei;

- partea vătămată de mai multe ori a încurcat distanța la care stătea și alte circumstanțe, fapt pentru care declarațiile acesteia urmau a fi apreciate critic;

- urmează a fi apreciate critic și contradictorii declarațiile martorilor Lozinschi Oxana și Marin Roman, însuși cu declarațiile făcute de către partea vătămată;

- acuzarea din start l-a audiat pe Iacobovici Alexandru în calitate de martor, iar din motiv că acesta dădea declarații la faza urmărire penală în favoarea lui Palii Serghei, acuzarea s-a refuzat de martorul respectiv, iar faptul dat duce la încălcarea

prevederilor art. 19 CPP, or, martorul respectiv cu toate că s-a încurcat în declarații, totuși a fost singurul martor ocular, care direct a indicat, că Palii a împins-o pe partea vătămată din motiv că deschidea ușa garajului cu piciorul și nu a văzut-o pe aceasta;

- ordonanțele privind prelungirea termenului de urmărire penală au fost emise contrar prevederilor art. 259 CPP, adică procurorul având statut de conducător al urmăririi penale are dreptul să emită ordonanța de prelungire a termenului de urmărire penală numai în baza demersului ofițerului de urmărire penală. Astfel, constată cu certitudine încălcarea prevederilor art. 20 și 259 CPP fapt care duce la nulitatea ordonanțelor menționate, considerând că urmărirea penală a fost efectuată în afara termenului stabilit prin ordonanța din 15.09.2021, iar toate acțiunile procesuale efectuate după data de 15.10.2021 urmează a fi recunoscute nule;

- procesul-verbal de cercetare la fata locului fără număr, nefiind clar cum actul respectiv a fost anexat la materialele cauzei (ordonanța și/sau proces-verbal de ridicare, conexare etc.);

- raportul de expertiză medico-legală despre numirea căruia Palii Serghei nu a fost înștiințat, fapt ce contravine prevederilor art. 144, 145 CPP;

- procesul-verbal de consemnare a declarațiilor cet. Palii Serghei din 10.09.2021, unde Palii Serghei a fost audiat fără a fi asigurat cu apărător, ultimului nefiindu-i explicate drepturile, adică a fost audiat în calitate de martor, fapt care duce la imposibilitatea, în circumstanțele descrise, atribuirea statului procesual de bănuț sau învinuit;

- raportul ofițerului de urmărire penală cu propunere de încetare a urmăririi penale, însă la materialele cauzei lipsește careva act al procurorului care avea statut de conducător al urmăririi penale prin care se explică de ce nu a fost acceptată propunerea ofițerului de urmărire penală;

- ordonanța de punere sub învinuire din 24.12.2020 prin care Palii Serghei a fost pus sub învinuire contrar prevederilor legale, considerând că calitatea de bănuț i-a fost menținută mai mult de 3 luni, adică cu încălcarea prevederilor art. 63 alin. (2) pct. 3) CPP. Astfel, Palii Serghei a fost recunoscut în calitate de bănuț, de jure, în baza ordonanței din 25.09.2020 (f.d. 40), ca apoi să fie recunoscut în calitate de învinuit prin ordonanța din 24.12.2020. Prin urmare, consideră că termenul legal de 3 luni a fost încălcat, deoarece statutul de bănuț a fost dobândit de către Palii Serghei, de facto, încă la data de 08.09.2020, data întocmirii procesului-verbal de cercetare la fata locului (f.d. 11), când a fost dobândită prima probă din care rezultă bănuțala rezonabilă că Palii Serghei ar fi comis o infracțiune, or conform prevederilor art. 63 alin. (1) CPP, bănuțul este persoana față de care există anumite probe că a săvârșit o infracțiune. Faptul respectiv se deduce și din pct. 29-30 al Deciziei Curții Constituționale nr. 20g/2018 din 29.03.2018 care a statuat că în cazul în care față de o persoană există anumite bănuțeli rezonabile cu privire la săvârșirea unei infracțiuni și în raport cu aceasta sunt efectuate anumite acțiuni procedurale,

care creează repercusiuni importante asupra situației persoanei, organele de urmărire penală au obligația de a recunoaște această persoană în calitate de bănuț în decurs de 5 zile din momentul de începere a primei acțiuni procedurale ...sub acest aspect, Curtea reține că jurisprudența Curții Europene este constantă în privința faptului că percheziția poate constitui o „acuzatie în materie penală” în sensul articolului 6 § 1 din Convenție”. Relevantă fiind și Decizia CSJ din 14.03.2018 dosar nr. 1ra-530/2018, unde Curtea a statuat la pct. 6 că „...potrivit jurisprudenței CtEDO, calitatea de bănuț o are nu doar persoana care a fost recunoscută oficial astfel, dar și persoana în privința căreia se întreprind anumite măsuri procesuale ce denotă o bănuială din partea organului de urmărire penală despre implicarea ei în comiterea infracțiunii, cum ar fi pornirea urmăririi penale în privința persoanei concrete, etc. (Eckle versus Germania)”.

În acest context, Paliu Serghei a obținut statutul de bănuț încă din data de 08.09.2020 odată cu întocmirea procesului-verbal de cercetare la fața locului (f.d. 11), în care s-a specificat „...de unde a ieșit Paliu Serghei”, or cel târziu la data de 10.09.2020, data întocmirii procesului-verbal de consemnare a declarațiilor (f.d. 26) prin care a fost audiat Paliu Serghei, fiind astfel dobândită prima probă ce denotă bănuiala rezonabilă precum că Paliu Serghei ar fi comis o infracțiune.

Mai mult ca atât, în ordonanța de începere a urmăririi penale din 15.09.2020 (f.d.1) este direct indicat că anume Paliu Serghei a comis infracțiunea incriminată, ceea ce încă odată confirmă bănuiala rezonabilă, iar dacă începem să calculăm acest termen din 15.09.2020 reiese că statutul de învinuit a fost atribuit peste 3 luni și 9 zile (la data de 24.12.2020), adică cu depășirea termenului stabilit de lege;

- de către acuzatorul de stat nu au fost demonstrată componenta infracțiunii prevăzută la art. 152 alin. (1) Cod penal, și anume:

Obiect juridic special - al infracțiunii de vătămare intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății îl constituie relațiile sociale cu privire la sănătatea persoanei - la caz se constată lipsa obiectului juridic din motiv că nu a fost demonstrat atacul asupra relațiilor sociale cu privire la sănătatea persoanei. Mai mult ca atât acesta nu se diferă de obiectul juridic al infracțiunii prevăzută de art. 157 CP.

Latura subiectivă - procurorul nu a demonstrat absolut cu nici o probă, nici cel puțin una indirectă, intenția și scopul lui Paliu Serghei la comiterea infracțiunii incriminate. Or, conform tratatelor de drept penal, latura subiectivă a infracțiunii prevăzută de art. 152 CP se caracterizează prin vinovăția sub formă de intenție directă de a produce consecințe.

Astfel, constată cu certitudine că intenția directă sau chiar indirectă nu a fost demonstrată și dovedită de acuzare, deoarece din declarațiile martorilor și a părții vătămate reiese că Paliu Serghei nici nu a aplicat careva lovitură părții vătămate. În caz cel mai rău caz fiind vorba de manifestarea imprudenței.

Prin urmare, examinând în coroborare probele administrate în prezentul proces,

se constată lipsa în acțiunile lui Palii Serghei a laturii subiective a componenței de infracțiune prevăzută de art. 152 Cod penal, deoarece s-a constatat cu certitudine că incidentul nu a avut loc și nici nu putea să fie, fiind doar o aberație a părții vătămate, care nu sunt însoțite de un suport probatoriu;

- referitor la admiterea acțiunii civile, instanța de fond în genere nu a analizat și nici nu a dat aprecierea argumentelor părții vătămate indicând în sentință numai "...apărarea părții vătămate suficient a motivat pretențiile morale și biologice..." prin ce a motivat nu este clar, consideră că nu a fost prezentă nici o probă în susținerea pretențiilor respective, nici nu a fost explicată din ce constă paguba morală și cea biologică.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2022, a fost admis apelul declarat, din alte motive decât cele invocate, casată parțială sentința în latura penală, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, după cum urmează:

Palii Serghei recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.152 alin. (1) Cod penal, în temeiul art. 2 alin. (4) din Legea nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, s-a liberat de la executarea pedepsei penale stabilite prin sentință.

În rest dispozițiile sentinței s-au menținut fără modificări.

4.1. Instanța de apel, în pofida faptului că inculpatul Palii Serghei în cadrul cercetării judecătorești nu și-a recunoscut vina, a conchis că, la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Palii Serghei a săvârșit infracțiunea imputată.

În ședința instanței de apel inculpatul Palii Serghei a relatat că, învinuirea îi este clară, vina nu o recunoaște și a solicitat adoptarea în privința sa a unei sentințe de achitare, iar în situația în care instanța va stabili vinovăția sa, este de acord să fie aplicate în privința sa prevederile Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Astfel, deși inculpatul Palii Serghei nu și-a recunoscut vina, instanța de apel a conchis că vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii incriminate s-a confirmat prin totalitatea probelor pertinente, concludente, utile și veridice și care coroborează între ele, cercetate în ședința de judecată de către instanța de fond și verificate prin citire în instanța de apel, și anume:

- *declarațiile părții vătămate Lozinscaia Galina*, (f.d.136-137);
- *declarațiile martorului Lozinschii Oxana* (f.d.142);
- *declarațiile martorului Marin Roman* care (f.d.147);
- *plângerea (denunț)* din 14.09.2020, prin care Lozinscaia Galina a solicitat să fie luate măsurii conform legislației în vigoare cu Palii Serghei Vasile care la data de 05.09.2020 orele 14:30 în timp ce se afla în preajma garajurilor situate în mun.

XXXXX a ieșit din garaj și i-a comunicat să nu mai de-a mâncare la căței și a lovit-o cu pumnul întru cât a căzut jos la sol și i-a cauzat o fractură la mâna dreaptă și i-a cauzat vătămării corporale medii (f.d. 8);

- *procesul-verbal de cercetare la fața locului din 08.09.2020*, cu foto-tabelă, potrivit căruia a fost supus cercetării locul comiterii infracțiunii (f.d.11-12);

- *raportul de constatare nr. 202029P0397 din 07.09.2020*, potrivit căruia la examinarea medico-legală a cet. Lozinscaia Galina s-a determinat fractura cominutivă a metacarpului V mâna dreaptă (degetul V), care s-a produs prin mecanism de lovire cu sau de obiect contondent, care poate data din 05.09.2020 condiționează o dereglare de sănătate de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie (f.d.14);

- *raportul de expertiză judiciară nr. 202029D0152 din 12.10.2020*, conform căruia, la examinarea medico-legală a documentelor medicale a cet.Lozinscaia Galina a.n.1952, se determină fractura cominutivă a metacarpului V mâna dreaptă (degetul V), care s-a produs prin mecanism de lovire cu sau de obiect contondent, poate data din 05.09.2020, condiționează o dereglare de sănătate de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie. Leziunea corporală depistată a putut fi produsă în rezultatul căderii cu sau fără accelerație (f.d. 18-19);

- *procesul-verbal de confruntare din 01.10.2020*, dintre bănuitul Palii Serghei Vasile și partea vătămată Lozinscaia Galina (f.d.52-53);

- *procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 27.10.2020*, cu foto tabelă, potrivit căruia bănuitul Palii Serghei Vasile arată circumstanțele în care s-a produs infracțiunea (f.d.54-59);

- *procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 28.10.2020*, cu foto tabelă, potrivit căruia partea vătămată Lozinscaia Galina arată circumstanțele în care s-a produs infracțiunea (f.d.60-62).

Avocatul Cecalenco Denis, acționând în interesele inculpatului Palii Serghei Vasile, în susținerea temeiniciei apelului declarat și adoptarea unei hotărârii de achitare, în cererea de apel a făcut trimitere la următoarele probe:

- *ordonanța de începere a urmăririi penale din 15.09.2020* (f.d.1);

- *ordonanța procurorului-șef al procuraturii raionului Soroca Serghei Cebotari din 15.09.2020* de fixare a termenului rezonabil pe cauza penală, potrivit căruia a fost fixat termenul efectuării urmăririi penale pînă la 15.10.2020 (f.d.2);

- *ordonanța procurorului în procuratura raionului Soroca Tatiana din 15.10.2020* privind prelungirea termenului de urmărire penală pînă la 15.11.2020 (f.d.5);

- *ordonanța procurorului în procuratura raionului Soroca Tatiana din 15.11.2020* privind prelungirea termenului de urmărire penală pînă la 15.12.2020 (f.d.6);

- *ordonanța procurorului în procuratura raionului Soroca Tatiana din 15.12.2020* privind prelungirea termenului de urmărire penală pînă la 15.01.2021 (f.d.7);

- *procesul-verbal de cercetare la fața locului din 08.09.2020* (f.d.11);

- *raportul de expertiză judiciară nr. 202029D0152 din 12.10.2020* conform căruia, la examinarea medico-legală a documentelor medicale a cet. Lozinscaia Galina a.n.1952, se determină fractura cominutivă a metacarpului V mâna dreaptă (degetul V), care s-a produs prin mecanism de lovire cu sau de obiect contondent, poate data din 05.09.2020, condiționează o dereglare de sănătate de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie. Leziunea corporală depistată a putut fi produsă în rezultatul căderii cu sau fără accelerație (f.d. 18-19);

- *procesul-verbal de consemnare a declarațiilor lui Palii Serghei din 10.09.2020* (f.d.26);

- *raportul ofițerului de urmărire penală al SUP a IP Soroca Denis Chiriac din 30.10.2020* cu propunerea de încetare a urmăririi penale (f.d.63);

- *ordonanța procurorului șef al procuraturii raionului Soroca Serghei Cebotari din 30.11.2020* privind reluarea urmăririi penale (f.d.74);

- *ordonanța procurorului în procuratura raionului Soroca Tatiana din 24.12.2020* privind punerea sub învinuire a lui Palii Serghei XXXX în baza art. 152 alin. (1) Cod penal (f.d.76).

Analizând motivele invocate în apelul declarat, instanța de apel a constatat că acesta nu și-au găsit confirmare, autorul acestuia nu este de acord cu condamnarea lui Palii Serghei, pe de o parte considerând că acțiunile lui Palii Serghei nu întrunesc elementele infracțiunii incriminate, iar pe de altă parte consideră că există temeiuri de încetare a urmăririi penale, pe motivul nulității probelor.

Colegiul penal a menționat că, inculpatul Palii Serghei nu recunoaște faptul aplicării loviturilor părții vătămate Lozinscaia Galina ce au dus la vătămarea medie a integrității corporale a acesteia, însă nu exclude faptul că leziunile depistate la partea vătămată puteau să apară în rezultatul lovirii din imprudență a acesteia la deschiderea ușii garajului.

În aceste circumstanțe, instanța de apel a constatat dincolo de orice dubiu că Palii Serghei se face vinovat de aplicarea violenței fizice în privința lui Lozinscaia Galina, în rezultatul căruia lui Lozinscaia Galina i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de fractura cominutivă a metacarpului V mâna dreaptă (degetul V), care s-a produs prin mecanism de lovire cu sau de obiect contondent, care poate data din 05.09.2020, condiționează o dereglare de sănătate de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie, fapt confirmat prin raportul de constatare nr. 202029P0397 din 07.09.2020, cât și prin raportul de expertiză judiciară nr. 202029D0152 din 12.10.2020, prin care este demonstrată legătura cauzală directă dintre acțiunea prejudiciabilă comisă de inculpat și rezultatul prejudiciabil exprimat prin apariția la victimă a leziunilor corporale medii care nu sunt periculoase pentru viață, însă care au condiționat o dereglare de sănătate de lungă durată. Or, prin raportul de expertiză menționat, s-a stabilit cu certitudine că leziunile corporale au fost produse prin mecanism de lovire cu sau de obiect contondent, inclusiv putea fi produsă în rezultatul căderii cu sau fără accelerație.

Rezultatele raportului de expertiză judiciară nr. 202029D0152 din 12.10.2020 i-a fost comunicate inculpatului Palii Serghei în prezența avocatului N. Musteață care au menționat că nu au careva obiecții asupra acestuia (f.d.21).

În acest context, instanța de apel a reținut a fi parțial întemeiat argumentul apelantului precum că inculpatul Palii Serghei nu a fost înștiințat cu privire la numirea expertizei legale efectuată prin raportul de expertiză judiciară nr. 202029D0152 din 12.10.2020, fapt ce contravine prevederilor art. 144 și 145 Cod de procedură penală, și anume constată încălcarea de către organul de urmărire penală la dispunerea efectuării expertizei medicale a prevederilor art. 145 alin. (1) Cod de procedură penală, potrivit căruia organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată, în cazul în care dispune efectuarea expertizei judiciare, informează în scris părțile despre obiectul expertizei judiciare și întrebările la care trebuie să dea răspunsuri expertul și le explică părților că au dreptul de a face observații cu privire la aceste întrebări și de a cere modificarea sau completarea lor, precum și dreptul de a cere numirea a câte un expert recomandat de fiecare dintre ele pentru a participa la efectuarea expertizei judiciare.

Astfel, instanța de apel a constatat cu certitudine că inculpatul Palii Serghei nu a fost notificat cu privire la numirea expertizei medico-legală dispusă prin ordonanța din 12.10.2020 (f.d.16), fiindu-i încălcat astfel dreptul lui Palii Serghei de a face observații cu privire la aceste întrebări și de a cere modificarea sau completarea lor, precum și dreptul de a cere numirea a câte un expert recomandat de fiecare dintre ele pentru a participa la efectuarea expertizei judiciare, însă această încălcare a organului de urmărire penală nu este de natură de a duce la nulitatea absolută a raportul de expertiză judiciară nr. 202029D0152 din 12.10.2020, potrivit art. 251 alin. (1) Cod de procedură penală, întru cât această omisiune putea fi înlăturată prin dispunerea efectuării unei expertize suplimentare potrivit art. 148 alin. (1) Cod de procedură penală, la solicitarea persoanei interesate, la caz a inculpatului, care avea posibilitatea de a înainta obiecții la etapa aducerii la cunoștință a raportului de expertiză judiciară nr. 202029D0152 din 12.10.2020, inclusiv prin solicitarea dispunerii unei expertize suplimentare, înaintând organului de urmărire penală întrebării asupra căruia nu s-a expus expertul, cea ce nu a făcut.

Mai mult ca atât, dreptul respectiv inculpatul l-a avut atât la etapa cercetării cauzei în instanța de fond, cât și la etapa examinării cauzei în instanța de apel, însă inculpatul nu a profitat de dreptul respectiv și nu a solicitat efectuarea unei expertize suplimentare, limitându-se doar la invocarea de către partea apărării în cadrul dezbaterilor judiciare, cât și în cererea de apel a unor temeuri declarative ce ar duce la nulitatea raportului de expertiză numit supra, însă această încălcare, în opinia instanței nu poate duce la nulitatea absolută a actului respectiv, deoarece neinformarea sau informarea întârziată a inculpatului și părții apărării despre dispunerea expertizei judiciare în cadrul urmăririi penale nu poate fi apreciată drept o inacțiune de natură să aibă o incidență defavorabilă inculpatului care ar atrage nulitatea sau inadmisibilitatea probei - raportul de expertiză judiciară, deoarece

legislația procesuală garantează părții apărării prin mai multe instrumente posibilitatea contestării acestui procedeu probatoriu, inclusiv prin solicitarea unei expertize repetate, a unei contraexpertize sau dispunerea unei expertize în comisie, pârghii care nu au fost revendicate de partea apărării nici în cadrul urmăririi penale, nici în procesul judecării cauzei.

La fel, instanța de apel a reținut a fi neîntemeiată poziția inculpatului și a apărătorului acestuia precum că vătămarea integrității corporale ale lui Lozinscaia Galina sun formă de fractura cominutivă a metacarpului V mâna dreaptă (degetul V), putea să apară în rezultatul deschiderii ușii garajului de către inculpat, or, din declarațiile părți vătămate Lozinscaia Galina colaborate cu procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 27.10.2020, cu foto-tabelă, potrivit căruia bănuitul Palii Serghei arată circumstanțele în care s-a produs infracțiunea (f.d.54-59) și procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 28.10.2020, cu foto-tabelă, potrivit căruia partea vătămată Lozinscaia Galina arată circumstanțele în care s-a produs infracțiunea (f.d.60-62), instanța de apel a conchis că circumstanțele descrise de către Palii Serghei nu corespund evenimentelor ce au avut loc în realitate, or, partea vătămată a susținut că în momentul deschiderii ușii ea se afla la 1 metru distanță de la ușa garajului, ușa garajului are o lățime de 60 cm în poziție închisă, iar la deschidere sub un unghi de 90° are lățimea de 55 cm, în asemenea circumstanțe este exclusă poziția inculpatului precum că partea vătămată ar fi putut fi lovită din imprudență la deschiderea ușii.

Mai mult ca atât, partea vătămată a susținut că a fost lovită de către inculpat la o distanță de 2 metri de la garaj, iar inculpatul a susținut că partea vătămată era jos la o distanță de 1 metru de la garaj.

O altă circumstanță care exclude probabilitatea lovirii părții vătămate cu ușa la deschidere este și faptul că atât inculpatul cât și partea vătămată în cadrul verificării declarațiilor la fața locului indică că cățelușii pe care îi hrănea partea vătămată se aflau în partea dreaptă a garajului (vezi poza nr. 8 de la f.d.58 și nr. 3 de la f.d.62), iar ușa garajului de deschide în partea stângă (a se vedea imaginile nr. 5 și 6 de la f.d.57), în asemenea circumstanțe este exclusă posibilitatea lovirii părții vătămate cu ușa la deschidere.

La fel, instanța de apel a constatat și faptul că ușa se află la centru garajului, iar distanța peretelui din partea dreaptă și stângă, sau lățimea în asambla a garajului, deși nu a fost stabilită de organul de urmărire penală, din punct de vedere simetric este cu mult mai mare decât lățimea ușii, inclusiv și în raport cu locul de aflare a căteilor.

În consecință, Colegiul penal a conchis că argumentele inculpatului precum că partea vătămată ar putut fi lovită cu ușa din imprudență, reprezintă o metodă de apărarea și de atenuare a învinuirii aduse, poziție care însă nu este susținută de careva probe.

Instanța de apel a respins alegațiile părții apărării cu privire la pretinsele încălcări procesuale ale organului de urmărire penală ce duc la nulitatea probelor acumulate, din următoarele considerente:

- cu privire la pretinsa încălcare de prelungire a termenului de desfășurare a urmăririi penale, manifestate prin ignorarea prevederilor art. 20 și 259 CPP, fapt care duce la nulitatea ordonanțelor de prelungire a termenului de urmărire penală, instanța de apel a conchis că prin ordonanța ofițerului de urmărire penală din 15.09.2020 s-a dispus începerea urmăririi penale în baza art. 152 alin. (1) Cod penal (f.d.1), iar prin ordonanța procurorului din aceeași dată a fost stabilit termenul de desfășurare a urmăririi penale până la data de 15.10.2020 (f.d.2), prin demersul ofițerului de urmărire penală din 10.10.2020 s-a solicitat prelungirea termenului urmăririi penale (f.d.4), iar prin ordonanța procurorului din 15.10.2020 acest termen a fost prelungit până la 15.11.2020 (f.d.5), ulterior prin ordonanțele procurorului din 15.11.2020 (f.d.6) și 15.12.2020 (f.d.7), termenul urmăririi penale a fost prelungit până la 15.01.2021, inclusiv, urmărirea penală fiind finisată la data de 13.01.2021 prin întocmirea rechizitoriului de către procuror și aducerea acestuia la cunoștința inculpatului Paliu Serghei în aceeași zi (f.d.103), fără a fi atestate careva derogări de la prevederile art. 20 și 259 Cod de procedură penală;

- invocarea lipsei demersurilor ofițerului de urmărire penală privind prelungirea termenului urmăririi penale din cauza penală nu poate fi considerată una plauzibilă, or omisiunea ofițerului de urmărire penală de a anexa la materialele dosarului penal a respectivelor demersuri, nu sunt de natură să afecteze legalitatea ordonanțelor procurorului de prelungire a termenului urmăririi penale, întrucât acestea reprezintă niște acte procedurale intermediare, iar pentru instanță, în cazul de față sunt relevante documentele de procedură utilizate în privința inculpatului prin raportarea acestora la garanțiile procesuale care îi asigură ultimului dreptul la un proces echitabil și la apărare eficientă;

- cât privește pretinsa încălcare a procedurii de anexare la materialele cauzei penale a procesul-verbal de cercetare la fața locului din 08.09.2020 (f.d.11-12), instanța de apel a reținut ca fiind una declarativă, or, din materialele dosarului s-a constatat cu certitudine că acțiunile preliminare de examinare a informației telefonice din 05.09.2020 și a cererii lui Lozinscaia Galina din aceeași dată, inclusiv și acțiunea procesuală de cercetare la fața locului, au fost efectuate de către ofițerul de sector al SP nr. 1 a IP Soroca Bezan Petru, care ca urmare a parvenirii raportului de constatare nr. 202029P0397 din 07.09.2020, constatând faptul comiterii unei infracțiuni a transmis materialele acumulate organului de urmărire penală pentru examinare în ordinea art. 274 Cod de procedură penală, iar în asemenea circumstanțe nu era necesar emiterea unui act separat sub formă de ordonanță și/sau proces-verbal de ridicare, conexare etc., după cum susține apelantul;

- nefondate fiind și afirmațiile apelantului precum că prin procesul-verbal de consemnare a declarațiilor cet. Paliu Serghei din 10.09.2021, Paliu Serghei a fost audiat fără a fi asigurat cu apărător, ultimului nefiindu-i explicate drepturile, adică a fost audiat în calitate de martor, fapt care duce la imposibilitatea, în circumstanțele descrise, atribuirea statului procesual de bănuț sau învinuit, or, după cum s-a reiterat supra acțiunea respectivă a fost efectuată de către ofițerul de sector până la începerea urmăririi penale, acțiunea respectivă având drept scop stabilirea bănuțului

rezonabile privind comiterea unei contravenții/infracțiunii. Mai mult ca atât, la etapa respectivă Paliu Serghei nu avea nici o calitate procesuală (martor, bănuit/învinuit), nu a depus jurământul și nici nu a fost avertizat de răspunderea penală ce o poartă potrivit art. 312-313 Cod penal, pentru dare declarațiilor false sau refuzul de a da declarații, așa cum prevede Codul de procedură penală pentru audierea martorului, acestea reprezentând doar simple informații a unei persoane implicată la o presupusă faptă ilicită.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că Paliu Serghei nu a fost audiat nici în calitate de martor și nici în calitate de bănuit/învinuit, iar în asemenea împrejurări organul de constatare nu avea obligația de al asigura pe ultimul cu avocat;

- cu referire la argumentele apelantului precum că procurorului care avea statut de conducător al urmăririi penale, nu s-a expus asupra raportului ofițerului de urmărire penală cu propunere de încetare a urmăririi penale, instanța de apel a notat că în accepțiunea Codului de procedură penală, după acumularea probelor suficiente privind săvârșirea unei infracțiuni de o anumită persoană concretă, fie lipsa probelor privind comiterea unei infracțiuni, organul de urmărire penală întocmește un raport cu propunerea de a pune persoana respectivă sub învinuire, fie de a înceta urmărirea penală în corespundere cu prevederile art. 275 Cod de procedură penală. Raportul cu materialele cauzei penale se înaintează procurorului.

Astfel, în speța dedusă judecății după examinarea raportului organului de urmărire penală și a materialelor cauzei, procurorul poate emite una din următoarele soluții: fie acceptă propunerea ofițerului de urmărire penală și emite o ordonanță de încetare a procesului penal, fie respinge propunerea ofițerului de urmărire penală și emite o ordonanță de punere sub învinuire, sau după caz, dispune în conformitate cu prevederile art. 52 alin. (1) pct. 19 CPP, restituirea dosarului penal organului de urmărire penală cu indicațiile sale în scris.

În acest sens, instanța de apel a menționat că raportul privind propunerea de punere sub învinuire/încetare a urmăririi penale este facultativ pentru procuror, procurorul nefiind legat de calificarea infracțiunii indicate în raport, or, dacă, după examinarea raportului organului de urmărire penală și a materialelor cauzei, procurorul consideră că probele acumulate sunt concludente și suficiente, el poate emite o ordonanță de punere sub învinuire a persoanei, ceea ce a și avut loc în speță.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că procurorul nu este obligat să accepte propunerea organului de urmărire penală expusă în raport și nici nu este obligat să ofere un răspuns asupra argumentelor invocate în acesta, această obligație a procurorului realizându-se doar în situația restituirii dosarului penal organului de urmărire penală pentru efectuarea acțiunilor suplimentare;

- Instanța de apel a respins ca neîntemeiate și argumentele apărării cu privire la invocarea încălcării de către procuror a termenului de punere sub învinuire a lui Paliu Serghei, or din materialele cauzei penale rezultă că prin ordonanța ofițerului de urmărire penală al SUP a IP Soroca din 15.09.2020, s-a dispus începerea urmăririi penale conform semnelor infracțiunii prevăzută la art. 152 alin. (1) Cod penal.

Lecturând ordonanța menționată, Colegiul a conchis că în partea constatatoare a ordonanței, au fost menționate anumite acțiuni presupuse a fi comise de către persoana cu numele Palii Serghei. Astfel, organul de urmărire penală a dispus începerea urmăririi penale pe faptul comiterii infracțiunii prevăzută la art. 152 alin. (1) Cod penal, fără a dispune concret în privința persoanei Palii Serghei Vasile.

Instanța de apel, lecturând prevederile întregului text al art. 63 Cod de procedură penală, a atestat posibilitatea începerii urmăririi penale în exclusivitate cu privire la o anumită faptă prevăzută de legea penală, iar atunci când din datele și probele existente rezultă indici rezonabili că o anumită persoană a săvârșit infracțiunea, atunci prin unul din cele trei acte procedurale enumerate exhaustiv în art. 63 alin.(1) Cod de procedură penală, se dispune ca urmărirea penală să se facă și *in personam*.

Această stare de lucruri, în primul rând, legitimează organul de urmărire penală să demareze activitățile specifice care duc la realizarea obiectului urmăririi penale, sens în care, după sesizare, are obligația să caute și să strângă datele ori informațiile cu privire la existența infracțiunii, să ia măsuri pentru limitarea consecințelor acesteia și să strângă și să administreze probele necesare. Începerea urmăririi penale cu privire la faptă reprezintă o garanție justificată de necesitatea protejării drepturilor persoanelor împotriva cărora a fost formulată o astfel de sesizare, pentru ca acestea să nu fie supuse unor acuzații penale fără o minimă verificare a susținerilor din care să rezulte atât existența faptei și inexistența vreunui caz care împiedică exercitarea acțiunii penale, cât și suspiciunea rezonabilă că a fost săvârșită o faptă prevăzută de legea penală.

Prin urmare, în pofida faptului că din jurisprudența națională rezultă interpretarea neunitară a legii de procedură penală cu privire la efectul pe care îl produce actul de începere a urmăririi penale, din perspectiva chestiunii asimilării acestuia, actelor prevăzute expres de Codul de procedură penală prin care persoanei i se atribuie calitatea de bănuț, instanțele de judecată în fiecare caz concret urmează să stabilească atât existența cumulativă a celor trei condiții pentru aprecierea actului emis, ca fiind act care acordă statut de bănuț persoanei menționate în acesta, precum și noțiunea procesului echitabil în sensul art. 6 CEDO în privința părților vătămate, care au declarat despre ilegalitatea comisă, care a atras nu numai crearea unor prejudicii concrete acestora dar și solicitarea implicării statului prin intermediul organelor specializate de a da o calificare faptei comise și de a aplica pedeapsa corespunzătoare persoanei găsite vinovate, or, în caz contrar situația poate fi interpretată ca o lipsă de reglementări și instrumente a statului pentru a curma acțiunile infracționale a persoanelor.

În circumstanțele elucidate supra, instanța de apel a constatat că, de la data începerii urmăririi penale - 15.09.2020 și până la 25.09.2020, când Palii Serghei a fost recunoscut în calitate de bănuț (f.d.40), de către organul de urmărire au fost întreprinse mai multe acțiuni însă nici una din ele nu au adus atingere drepturilor și libertăților acestuia atât în sensul legislației naționale cât și celei internaționale.

La acest capitol, Colegiul a menționat că persoana poate fi recunoscută în calitate de bănuț prin unul din următoarele acte procedurale, după caz: *procesul-verbal de reținere; ordonanța sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate; ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț*, deci, legiuitorul a stabilit expres și exhaustiv cele trei actele procedurale prin care persoana poate fi recunoscută în calitate de bănuț, iar ordonanța de începere a urmării penale nu face parte din acestea.

Recunoașterea calității de bănuț se aplică în interesul persoanei, pentru apărarea sa, persoana dobândind astfel drepturi suplimentare reglementate prin art. 64 Cod de procedură penală, unul dintre care este „să știe de ce este bănuț și în legătură cu aceasta, imediat după reținere sau după ce i s-a adus la cunoștință hotărârea despre aplicarea măsuri preventive sau recunoașterea în calitate de bănuț, să fie informat în prezenta apărătorului, în limba pe care o înțelege, despre conținutul bănuții și despre încadrarea juridică a faptelor infracționale de săvârșirea cărora este suspectat”.

În acest context, instanța de apel a reținut și Decizia CtEDO pe cazul Padin Gestoso contra Spaniei, în care Curtea a constat că, cu toate că au fost dispuse realizarea câtorva măsuri de anchetă în 1989, urmărirea penală a fost începută în 1990, până la momentul începerii urmării penale și arestării reclamantului, situația sa nu a fost direct afectată de investigațiile dispuse de către judecătorul de instrucție, în consecință, nefiind afectat de vreo măsură cu caracter penal până la acel moment, reclamantul nu avea calitatea de acuzat în sensul art. 6, cererea fiind respinsă de Curte ca nefondată.

Având în vedere aceste chestiuni, instanța de apel a constatat că situația lui Palii Serghei prin ordonanța de pornire a urmării penale *in rem* nu a fost afectată nici într-un fel, în privința lui nu au fost efectuate careva acțiuni de urmărire penală sau măsuri speciale de investigație, mai mult ca atât potrivit practicii CtEDO, „*persoana obține calitatea de acuzat odată cu aducerea la cunoștință a actului procesual corespunzător*”.

Afirmația apelantului precum că de facto statutul de bănuț Palii Serghei la dobândit la data de 08.09.2020, data întocmirii procesului-verbal de cercetare la fata locului (f.d. 11), instanța de apel a considerat-o pur declarativă, or, pe de o parte la acțiunea respectivă Palii Serghei nu a participat, iar pe de altă parte, se reiterează faptul că acțiunea respectivă a fost efectuată de către ofițerul de sector la etapa verificării informației telefonice și cererii lui Lozinscaia Galina privind preținsele acțiunii ilegale ale lui Palii Serghei, iar la etapa respectivă neexistând bănuțiala rezonabilă privind comiterea de către Palii Serghei a unei infracțiuni.

În același context, decître instanța de apel s-a evidențiat că potrivit jurisprudenței CtEDO, pentru a anula ordonanța de punere sub învinuire din motivul că a expirat termenul de menținere în calitate de bănuț atribuit prin alte acte procedurale decît cele prevăzute în art. 63 alin. (1) pct. 1) - 3) Cod de procedură penală, instanțele naționale trebuie să stabilească dacă sunt întrunite cumulativ 3 condiții: - existența unei „*acuzății în materie penală*”; - notificarea oficială despre

această acuzație (cu categoriile stabilite în art.63 alin.(1) Cod de procedură penală, această condiție exceptând situațiile când se probează când partea acuzării a ezitat să-și onoreze obligațiile de informare); - constatarea „*repercusiunilor importante*” pentru persoana suspectă de comiterea infracțiunii.

În speța condițiile descrise supra nu s-au constatat, or, punerea sub învinuire a lui Palii Serghei s-a materializat prin emiterea de către procuror a ordonanței din 26.11.2020, prin înaintarea acesteia pe 26.11.2020, în strictă corespundere cu prevederile art. 63 alin.(2) pct.3) și art. 282 alin.(1) Cod de procedură penală și prin respectarea termenelor procesuale imperative.

District, cu privire la argumentele invocate de către apelant cu referire la ordonanța de reluare a urmăririi penale din 30.11.2020 pe care o consideră absolut ilegală, instanța de apel a constatat următoarele:

- prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Soroca Tatiana Andronic din 26.11.2020 Palii Serghei a fost pus sub învinuire pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută la art. 157 Cod penal;

- la data de 26.11.2020 ordonanța respectivă a fost adusă la cunoștința învinuitului Palii Serghei și apărătorului acestuia, la aceeași dată învinuitul și apărătorul acestuia au fost informații despre terminarea urmăririi penale, fiindu-le prezentate pentru a lua cunoștință cu materialele urmăririi penale, ultimii nu au înaintat careva obiecții (f.d.65-71);

- ulterior, prin procesele-verbale din 27.11.2020 partea vătămată Lozinscaia Galina și apărătorul acestuia, avocatul Igor Grosu au fost informații despre terminarea urmăririi penale, iar fiindu-le prezentate pentru cunoștință materialele urmăririi penale, avocatul Igor Grosu a înaintat obiecții, solicitând reluarea urmăririi penale, întru cât circumstanțele cauzei contravin învinuirii înaintate, în speța cercetarea la fața locului și verificarea declarațiilor demonstrează că Lozinscaia Galina nu putea fi lovită cu ușa (f.d.72-73).

În acest sens, instanța de apel a remarcat că potrivit art. 293 alin. (1) Cod de procedură penală, după verificarea de către procuror a materialelor cauzei și adoptarea uneia din soluțiile prevăzute în art.291, procurorul aduce la cunoștință învinuitului, reprezentantului lui legal, apărătorului, părții vătămate, părții civile, părții civilmente responsabile și reprezentanților lor despre terminarea urmăririi penale, locul și termenul în care ei pot lua cunoștință de materialele urmăririi penale. Părții civile, părții civilmente responsabile și reprezentanților lor li se prezintă pentru a lua cunoștință doar materialele referitoare la acțiunea civilă la care sânt parte.

Iar, alin. (6) al aceluiași articol stipulează că după ce au luat cunoștință de materialele urmăririi penale, persoanele menționate în alin. (1) pot formula cereri noi în legătură cu urmărirea penală, care se soluționează conform prevederilor art.245-247 Cod de procedură penală.

Potrivit art. 295 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, cererile înaintate după ce s-a luat cunoștință de materialele urmăririi penale se examinează de către procuror în termen de cel mult 15 zile, prin ordonanță motivată se dispune admiterea

sau respingerea lor și, în termen de 24 de ore, se aduc la cunoștință persoanelor care le-au înaintat.

În cazul în care procurorul dispune admiterea cererilor, dispune, totodată, în cazurile necesare, și completarea urmăririi penale, indicând acțiunile suplimentare care vor fi efectuate, și, după caz, transmite dosarul organului de urmărire penală pentru executare, cu stabilirea termenului executării.

Conform art. 531 alin. (2) lit. a) Cod de procedură penală, procurorul ierarhic superior, pe lângă atribuțiile prevăzute la art.52 alin.(1), în cadrul urmăririi penale realizează următoarele atribuții pentru exercitarea controlului ierarhic poate cere de la procurorii ierarhic inferiori, pentru control, dosare penale, documente, acte procedurale, materiale și alte date cu privire la infracțiunile săvârșite și la persoanele identificate în cauzele penale în care exercită controlul.

Astfel, din interpretarea *ad literam* a prevederilor legale citate supra, Colegiul penal a notat că legea procesuală penală nu prevede în mod imperative care procuror urmează să examineze obiecțiile înaintate la etapa luării cunoștință cu materialele urmăririi penale, cel ce conduce urmărirea penală, sau cel ierarhic superior.

Iar în asemenea împrejurări Colegiul penal a conchis că prin examinarea obiecțiilor înaintate de către avocatul Igor Grosu în interesele părții vătămate Lozinscaia Galina asupra materialelor urmăririi penale de către procurorul ierarhic superior, procurorul șef al Procuraturii raionului Soroca, Serghei Cebotari, prin ordonanța din 30.11.2020, nu a fost încălcată competența de examinare a obiecțiilor.

În același context, s-a reținut a fi neîntemeiate și lipsite de suport juridic afirmația privind reluarea urmăririi penale doar în situația existenței unei plângeri depuse în ordinea art. 299 Cod de procedură penală și doar în cazurile prevăzute la art. 287 Cod de procedură penală, or, normele legale la care face trimitere partea apărării se referă la situația reluării urmăririi penale ca urmare a încetării urmăririi penale, scoaterii persoanei de sub urmărire și/sau după clasarea cauzei, pe când în situația din speță urmărirea penală a fost reluată în temeiul art. 295 alin. (5) Cod de procedură penală ca urmare a completării urmăririi penale.

Drept temei de reluare a urmăririi penale a servit faptul elucidării circumstanțelor invocate de către avocatul Igor Grosu în interesele părții vătămate Lozinscaia Galina referitor la calificarea acțiunilor lui Palii Serghei, și nu în legătură cu existența temeiurilor art. 287 alin. (1) Cod de procedură penală după cum susține apelantul.

Astfel, după reluarea urmăririi penale, prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Soroca, Tatiana Andronic, din 24.12.2020 lui Palii Serghei i s-a înaintat o nouă învinuire, fiind învinuit în comiterea infracțiunii prevăzută la art. 152 alin. (1) Cod penal.

În acest sens, instanța de apel a notat că încadrarea juridică a faptei stabilită prin ordonanța de începere a urmăririi penale reprezintă o versiune preliminară a organului de urmărire penală, care poate evolua în timp, în funcție de probele administrate.

În același timp, încadrarea juridică stabilită prin ordonanța de punere sub învinuire nu este definitivă, aceasta putând fi schimbată până la elaborarea rechizitoriului.

Dacă, în cursul urmăririi penale, apar temeuri pentru schimbarea sau completarea acuzării înaintate învinuitului, procurorul este obligat să înainteze învinuitului o nouă acuzare sau să o completeze pe cea anterioară.

Tot aici, instanța de apel a reținut că prin Decizia Curții Constituționale nr.50 din 31.05.2018 de inadmisibilitate a sesizării nr. 59g/2018 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 326 alin. (11) din Codul penal și a unor prevederi din articolul 283 alin. (1) din Codul de procedură penală, *Curtea a statuat că încadrarea juridică stabilită prin ordonanța de începere a urmăririi penale nu poate constitui un impediment pentru înaintarea unei noi învinuiri în privința unei persoane, dacă noua învinuire are o legătură intrinsecă cu fapta în legătură cu care a fost pornită urmărirea penală.*

Prin urmare, în speță, instanța de apel a constatat că învinuirea înaintată lui Palii Serghei prin ordonanța din 24.12.2020 de fapt reprezintă o modificare a învinuirii înaintate prin ordonanța din 26.11.2020, iar pentru modificarea acesteia ne fiind necesare efectuarea unor acțiuni procesuale, probele acumulate anterior de organul de urmărire penală fiind suficiente pentru calificarea acțiunilor lui Palii Serghei în baza art. 152 alin. (1) Cod penal.

Consecutiv, instanța de apel a reținut ca fiind pur declarativ și argumentul apelantului precum că prima instanță nu s-a expus asupra plângerii înaintată de către avocatul Victor Felișcan în interesele lui Palii Serghei în ordinea art. 313 CPP împotriva ordonanței procurorului șef al Procuraturii raionului Soroca, Serghei Cebotari, prin ordonanța din 30.11.2020 privind reluarea urmăririi penale, cât și anularea ordonanței de punere sub învinuire din 24.12.2020, or, lecturând sentința contestată, instanța de apel a constatat că prima instanță s-a expus asupra argumentelor invocate de către avocatul Victor Felișcan în plângerea depusă în ordinea art. 313 CPP și le-a considerat neîntemeiate.

Distinct de cele invocate supra, instanța de apel a menționat și faptul că potrivit art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală, încălcarea oricărei alte prevederi legale decât cele prevăzute în alin.(2) atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii - când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale - partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată - când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.

În acest sens, instanța de apel a reliefat că la etapa informării învinuitului Palii Serghei și apărătorului acestuia despre terminarea urmăririi penale și prezentarea materialelor dosarului pentru a face cunoștință, acestea nu au invocat prezența cărorva temeuri de nulitate a probelor acumulate, ceea ce creează o prezumție puternică că a acceptat toate probele acumulate de organul de urmărire penală, iar la etapa respectivă a procesului, acestea sunt decăzuții din dreptul de a mai invoca

prezența temeiurilor de nulitate, cu excepția celor prevăzute la art. 251 alin. (2) CPP, care în speța dată nu s-au stabilit.

Nu a fost reținută de către instanța de apel nici versiunea avocatului inculpatului, precum că acuzarea din start la audiat pe Iacobovici Alexandru în calitate de martor, iar din motiv că acesta dădea declarații la faza urmăririi penale în favoarea lui Palii Serghei, acuzarea s-a refuzat de martorul respectiv, iar faptul dat duce la încălcarea prevederilor art. 19 CPP, or, potrivit prevederilor art. 328 alin. (1) Cod de procedură penală este dreptul de a renunța la unele probe pe care le-a propus anterior.

Astfel, argumentele invocate de partea apărării precum că Iacobovici Alexandru a fost singurul martor ocular, care direct a indicat, că Palii Serghei a împins-o pe partea vătămată din motiv că deschidea ușa garajului cu piciorul și nu a văzut-o pe aceasta, instanța de apel a conchis că prima instanță corect la apreciat critic, or, declarațiile martorului respectiv vin în contradicție atât cu declarațiile părții vătămate, cât și a inculpatului făcute atât în cadrul urmăririi penale cât și cele făcute în fața instanței de judecată.

Asemenea poziție instanța de apel a apreciat-o ca fiind un mod de apărare a inculpatului cu scopul de a se eschiva de la răspundere penală.

De asemenea nu a fost reținut nici afirmația apelantului precum că urmează a fi apreciate critic și contradictorii declarațiile martorilor Lozinschi Oxana și Marin Roman, or, deși persoanele respective nu au fost martorii ocularii a evenimentele petrecute, acestea au declarat doar circumstanțele care s-au produs ulterior agresiunii lui Lozinscaia Galina. Inclusiv martorul Marin Roman a declarat instanței că pe faptul că a hrănit cățeei de lângă garajul inculpatului a avut și el un conflict verbal cu inculpatul, care la numit cu cuvinte necenzurate și care se îndârjea la el, astfel, fiind constatat motivul pentru care Palii Serghei a agresat-o pe Lozinscaia Galina.

Mai mult ca atât, din declarațiile părții vătămate s-a constatat cu certitudine că între inculpatul Palii Serghei și partea vătămată Lozinscaia Galina, anterior, în luna august 2020 a mai existat un conflict din motiv că hrănește cățeei, fiind amenințată verbal să nu mai hrănească cățeei și să meargă pe alt drum.

Totodată, instanța de apel apreciat ca neîntemeiate și afirmația părții apărării precum că partea vătămată Lozinscaia Galina nu este deținătoare a vreunui garaj din cooperativa respectivă de garaje și nu avea nici un drept de a se afla pe teritoriul cooperativei respective, or, în situația în care inculpatul Palii Serghei consideră că i-a fost lezate careva drepturi urma să se adreseze organului de poliție cu o plângere în acest sens, însă acest fapt nu la îndreptățește pe ultimul să aplice violența asupra părții vătămate.

La fel, pentru calificarea acțiunilor lui Palii Serghei în baza art. 152 alin. (1) Cod penal nu are importanță faptul că inculpatul a împins-o pe partea vătămată de la spate sau a lovit-o, or, din declarațiile părții vătămate se deduce că aceasta a simțit o durere mare în mâna dreaptă, de la ce a căzut jos, din care motiv a considerat că a fost lovită.

În susținerea acestei poziții instanța de apel a menționat că potrivit doctrinei juridice metodele și mijloacele aplicate la săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 152 alin. (1) Cod penal, de regulă, nu au nici o relevanță la calificarea faptei, acestea reprezentând importanță doar la calificarea acțiunilor potrivit art. 152 alin. (2) lit. f) și g) Cod penal.

În atare situație, fiind corectă concluzia primei instanțe privind determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptelor prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componentei de infracțiune prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal.

Nerecunoașterea vinei de către inculpat instanța de apel a apreciat-o ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto incrimina garantat de art.66 Cod de procedură penală și art. 6 CEDO.

La fel, instanța de apel nu a stabilit careva temeuri de a considera că declarațiile părții vătămate și a martorilor sunt neveridice sau poartă un caracter defăimător sau de răzbunare în privința inculpatului, care corect au fost reținute de către instanța de fond și puse la baza sentinței de condamnare ca reflectând evenimentele ce au avut loc în realitate. Or, declarațiile respective au fost făcute sub jurământ, partea vătămată și martorii fiind avertizații de răspunderea penală ce o poartă potrivit prevederilor art. 312, 313 Cod penal, pentru darea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații, spre deosebire de inculpat care nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații.

Astfel, din considerentele menționate supra, solicitarea privind achitarea inculpatului nu a fost acceptată de instanță, dat fiind faptul că prin probele administrate s-a confirmată pe deplin și fără ambiguități vinovăția inculpatului Palii Serghei în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 152 alin. (1) Cod penal, iar existența cărorva temeuri pentru achitarea inculpatului nu au fost stabilite.

Față de lucrul judecat de prima instanță, instanța de apel a constatat o motivare amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu faptele incriminate prin rechizitoriu inculpatului, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

De asemenea, instanța de apel nu a avut temei de a interveni în sentința instanței de fond nici în partea stabilirii și întinderii pedepsei inculpatului Palii Serghei, or, la stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă inculpatului s-a ținut cont în măsură deplină de principiile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de personalitatea inculpatului, care nu și-a recunoscut vina, anterior nu a fost în conflict cu legea penală, însă a fost supus de mai multe ori răspunderii contravenționale pentru comiterea unor fapte similare: injuria, vătămarea integrității corporale și huliganismul nu prea grav, la locul de trai se caracterizează pozitiv, în sarcina inculpatului nu au fost stabilită prezența circumstanțelor atenuante sau agravante prevăzute la art. 76 și 77 Cod penal, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia, astfel fiind respectate dispozițiile art. 6, 7, 16, 61, 70, 75, 76,77, 78 și 90 Cod penal.

Într-o altă ordine de idei instanța de apel a reținut că, deși inculpatul Palii Serghei Vasile a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art.152 alin. (1) Cod penal, acesta urmează a fi liberat de la executarea pedepsei stabilite prin prezenta sentința din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art. 389 alin. (4) pct.2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art.107 din Codul penal și în cazurile prevăzute în art.89 alin.(2) lit. a), b), c), e), f) și g) din Codul penal.

Conform art. 107 alin. (1) Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

Sub acest aspect instanța de apel a menționat că, la data de 31.12.2021 a intrat în vigoare Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Astfel, potrivit art. 1 alin.(1) al Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate, precum și persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art.2-5, 7, 8.

Conform prevederilor art.2 alin. (1) din Legea menționată, procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr.985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.

Alin. (3) al aceluiași articol stabilește că, încetarea procesului penal conform alin.(1) și (2) are loc cu acordul scris al persoanei bănuite, învinuite sau inculpate.

Iar aliniatul (4) al aceluiași articol stipulează că, în privința persoanei care refuză încetarea procesului penal, conform alin.(1)-(3) din prezentul articol, instanța de judecată, la pronunțarea sentinței, poate hotărî încetarea procesului penal dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată, inculpatul întrunește criteriile stabilite la art.1 și nu cade sub incidența art.6.

Totodată instanța de apel a relevat că, la art.6 din Legea nr. 243 din 24.12.2021 sunt prevăzute temeiurile care fac imposibilă aplicarea actului de amnistie.

În această ordine de idei instanța de apel a conchis că, amnistia este actul de clemență al puterii legiuitoare, prin care aceasta, din considerente de ordin politic sau social, înlătură răspunderea penală și consecințele condamnării pentru infracțiunile săvârșite până la apariția sa.

La caz, Colegiul penal a reținut că, inculpatul Palii Serghei nu și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii prevăzută la art.152 alin. (1) Cod penal și a pledat

pentru adoptarea unei sentințe de achitare, astfel, s-a constatat că la cazul dedus judecării sunt aplicabile prevederile art. 2 alin. (4) din Legea nr. 243 din 24.12.2021.

Prin urmare, luând în considerație că pe parcursul examinării cauzei penale a fost stabilită cu certitudine vinovăția inculpatului Palii Serghei în comiterea infracțiunii prevăzute la art.152 alin. (1) Cod penal, infracțiune care a fost comisă până la intrarea în vigoare a Legii nr. 243 din 24.12.2021, pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă a închisorii de până la 5 ani, iar careva temeieri prevăzute la art. 6 alin. (1) din Legea nr. 243 din 24.12.2021 care ar împiedica aplicarea actului de amnistie de către instanță nu au fost stabilite, instanța de apel a conchis asupra liberării lui Palii Serghei de la executarea pedepsei stabilită prin sentința, în legătură cu survenirea actului de amnistie. Or, acesta anterior nu a beneficiat de actul de amnistie sau de grațiere, în privința lui nu a fost încetat procesul penal, în legătură cu împăcarea părților de 3 sau mai multe ori, anterior nu a mai fost condamnat pentru comiterea infracțiunilor grave, deosebit de grave sau excepțional de grave.

În continuare, instanța de apel a constatat lipsa temeiurilor de implicare și în sensul casării hotărârii contestate în partea acțiunii civile și a cheltuielilor de judecată, deoarece din materialele probatorii administrate la dosarul penal, caurmare a acțiunilor ilicite ale pârâtului/inculpatului Palii Serghei, reclamantului/părții vătămate Lozinscaia Galina, i-a fost cauzat atât prejudiciu material, biologic cât și moral.

Prin raportul de expertiză judiciară nr. 202029D0152 din 12.10.2020 la partea vătămată Lozinscaia Galina s-a constatat leziuni corporale sub formă de fractura cominutivă a metacarpului V mâna dreaptă (degetul V), care s-a produs prin mecanism de lovire cu sau de obiect contondent, poate data din 05.09.2020, condiționează o dereglare de sănătate de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie.

Din expunerile în acțiunea civilă, partea vătămată Lozinscaia Galina a invocat că, prejudiciul material în mărime de 3630,42 lei constă în compensarea cheltuielilor de tratament, 5000 lei constituie prejudiciu biologic manifestat prin vătămarea integrității corporale, iar prejudicial moral îl estimează la suma de 5 000 lei, aceasta fiind determinată de suferințele psihice și fizice cauzate prin acțiunile inculpatului Palii Serghei Vasile.

Colegiul penal a atestat că, la acțiunea civilă, partea vătămată Lozinscaia Galina a anexat o serie de bonuri (f.d.116), precum și extrase medicale (f.d.117-120).

În acest sens, instanța de apel a reținut că bonurile anexate la acțiunea civilă (f.d. 116) relevă caracterul real și efectiv al cheltuielilor invocate de partea civilă, în sumă de 3630,42 lei, fiind dovedită prin probe pertinente și concludente, existând legătură de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu, vinovăția lui Palii Serghei în comiterea faptei ilicite a fost stabilită prin sentința Judecătorei Soroca sediul Central din 13 ianuarie 2022, iar răspunderea civilă delictuală are ca scop repararea integrală a prejudiciului material cauzat.

Prin urmare, argumentele avocatului Cecalenco Denis precum că nu au fost prezentate probe ce ar confirma pretențiile înainte, or, din trimiterile medicale și bonurile anexate la dosar, instanța de apel a constatat temeinicia pretenției privind recuperarea prejudiciului material.

În ceea ce privește solicitarea părții vătămate Lozinscaia Galina de recuperare a prejudiciului biologic în mărime de 5000 lei, instanța de apel a reținut că potrivit art. 2033 Cod civil, în cazul vătămării integrității corporale sau altei vătămări a sănătății, pe lângă repararea prejudiciului patrimonial și celui moral, se va plăti o despăgubire separată pentru însăși vătămare (prejudiciul biologic). Vătămarea sănătății cuprinde și vătămarea sănătății mintale doar dacă ea se manifestă printr-o maladie sau o stare care necesită asistență ori un serviciu medical.

În acest sens, instanța de apel fiind solidară cu poziția primei instanțe precum că prin acțiunile ilegale ale lui Palii Serghei, părții vătămate Lozinscaia Galina i-a fost cauzat în mod inevitabil un prejudiciu biologic manifestat prin vătămarea medie a integrității corporale, din care considerente se conchide că inculpatul are obligația de a recupera prejudiciul biologic cauzat părții vătămate prin însuși vătămarea integrității corporale.

Cu privire la pretenția privind repararea prejudiciului moral în mărime de 5 000 lei, instanța de apel reținut că, în conformitate cu art. 219 alin. (2), alin. 4) Cod de procedură penală, persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot înainta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin repararea prejudiciului moral sau, după caz, a daunei aduse reputației profesionale.

Potrivit art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței în viață, pierderea onoarei prin defăimare, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc.

Conform art. 2036 alin. (1) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.

Potrivit art. 2037 alin. (1) Cod civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

În acest sens, Colegiul penal a remarcat că, despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daune materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

Prin urmare, o dată cu stabilirea vinovăției inculpatului cu certitudine s-a stabilit faptul că partea civilă a avut de suferit ca urmare a faptei infracționale îndreptate împotriva sa.

Estimarea daunei morale suportate de către ultima s-a probat prin faptul că, a avut de suportat prejudicii psihice cauzate ca urmare a leziunilor corporale cauzate prin acțiunile inculpatului Palii Serghei, iar suma solicitată de către partea vătămată este una echitabilă și justificată, ne reprezentând o sumă exagerat de mare și nici o sursă de îmbogățire pentru victimă, având efect compensatoriu pentru suferințele pe care le-a îndurat sau eventual mai trebuie să le îndure.

În același timp, instanța de apel a constatat a fi întemeiată și soluția primei instanțe privind recuperarea din contul inculpatului Palii Serghei în beneficiului părții vătămate Lozinscaia Galina a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 2500 lei, or, potrivit art. 96 alin. (1) și Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Astfel, din materialele dosarului s-a atestat cert că partea vătămată Lozinscaia Galina atât pe parcursul urmăririi penale, cât și pe parcursul examinării cauzei în fond, a fost asistată de către avocatul Igor Grosu în baza mandatului avocațional din 01.10.2020 (f.d.51).

La fel, instanța de apel a evidențiat că suportarea cheltuielilor respective de către partea vătămată Lozinscaia Galina integral este confirmată prin bonul de plată seria QL nr. 293217 din 30.12.2020 (f.d.125).

Finalmente, Colegiul penal a reținut a fi justificată și întemeiată soluția primei instanțe privind recuperarea din contul inculpatului Palii Serghei în beneficiul statului a cheltuielile de judecată în mărime de 448 lei legate de perfectarea raportului de constare nr. 202029P0397 din 07.09.2020 și raportului de expertiză judiciară nr. 202029D0152 din 12.10.2020, or, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate. La acest capitol instanța de apel făcând referire la art.142 alin. (1), art.143 alin.(1), pct. 2), art. 227 și 229 Cod de procedură penală, Cod de procedură penală, dispozițiile alin. (3) art.75 din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, nr.68 din 14.04.2016.

5. Împotriva deciziei instanței de apel, recurs ordinar declară avocatul Cecalenco Denis în numele inculpatului, care neinvocând nici un temei de recurs prevăzut la art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri prin care, Palii Serghei să fie achitat în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală.

În motivarea recursului indică aceleași argumente identice ca și în apel (*pct.3. din prezenta decizie*).

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, referință depune procurorul, pledând

pentru inadmisibilitatea acestuia, din motiv că este vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Conform art. 6 pct. 11) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora.

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Totodată, lecturând recursul declarat, Colegiul reține că acesta, în partea dispozitivă, este fondat formal, în drept pe temeiurile din art. 427 Cod de procedură penală, însă, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârilor contestate, care ar fi erorile de drept sau de fapt, care ar fi afectat soluția, sau că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, fiind omisă în totalitate argumentarea ilegalității hotărârilor atacate în acest sens, or recurrentul, în mare parte, făcând referire la aprecierea probelor.

Totodată, Colegiul menționează că art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede o listă exhaustivă de temeiuri pentru recurs, a cărei analiză denotă faptul că chestiunile privind aprecierea probelor nu sunt reflectate în conținutul acestui articol, astfel neconstituind un temei pentru recurs separat. Critica aprecierii probelor, care la caz comportă o solicitare de reapreciere a acestora, nu poate fi supusă analizei la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs este abilitată de a se pronunța asupra chestiunilor de drept, care constituie erori cu caracter procedural sau material, iar aprecierea probelor constituie o chestiune de fapt, ce ține de judecarea fondului cauzei, judecare care nu se înfăptuiește de către instanța de recurs.

Circumstanțele enunțate denotă că recursul avocatului nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu

recursul ordinar al avocatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica și să se expună, apoi, asupra unor temeieri neargumentate legal de recurent.

Ori, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, reieșind din textul recursului și din solicitările indicate, Colegiul *prezumă*, temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin.1) pct. 6) Cod procedură penală, susținând, că decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, și pct. 8) Cod de procedură penală atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar al avocatului, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept, se reține că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4.1 din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel just au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind faptele incriminate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și a prescripțiilor de drept material, în baza probelor administrate, inclusiv declarațiilor părții vătămate, a martorilor, raportului de constatare nr. 202029P0397 din 07.09.2020, cât și prin raportul de expertiză judiciară nr. 202029D0152 din 12.10.2020 că lui Lozinscaia Galina i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de fractura cominutivă a metacarpului V mâna dreaptă (degetul V), care s-a produs prin mecanism de lovire cu s-au de obiect contondent, care poate data din 05.09.2020 condiționează o dereglare de sănătate de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie. Toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanțele indicând detaliat motivele pentru care au respins versiunile și dovezile apărării, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, probele administrate pe caz demonstrând elocvent că fapta inculpatului întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, adică *vătămarea intenționată medie a integrității corporale și a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art.151, dar care a fost urmată de dereglare îndelungată a sănătății*. (pct. 4.1 din decizie), tot odată nefiind stabilite careva încălcări de procedură în cadrul urmăririi penale și în cadrul examinării fondului cauzei, or instanța de apel a respins argumentat și detaliat alegațiile apărării și la acest capitol, pe care instanța de apel le însușește pe deplin.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei). Art. 6 din CoEDO impune în sarcina instanței, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora, iar obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CoEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos)

Colegiul constată că, instanța de apel la adoptarea soluției, a respectat prevederile legale, adoptând o soluție corectă și întemeiată. Totodată, instanța de recurs apreciază, că decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art. 6 CEDO.

Pe lângă aceasta, conform argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, recursul menționat este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele de fond și de apel au apreciat probele și circumstanțele cauzei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea, este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul ordinar sunt plagiate din cererea de apel depusă de același autor, care au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate și detaliate în acest sens (pct. 3 - 4 din decizie), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că fapta inculpatului întrunește elementele infracțiunii imputate, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

8. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Cecalenco Denis în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2022, în cauza penală privindu-l pe PALII Serghei XXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 17 martie 2023.

Președinte

Iurie DIACONU

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN